

**GAZIOSMANPAŐA ÜNİVERSİTESİNİN TOKAT İLİ EKONOMİSİNE
ETKİSİ
THE EFFECT OF GAZIOSMANPAŐA UNIVERSITY ON THE
ECONOMICS OF TOKAT PROVINCE**

Yrd. Doç. Dr. Rüştü YAYAR
Gaziosmanpaşa Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü

Öğr. Gör. Derya DEMİR
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Reşadiye Meslek Yüksekokulu

Özet

Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ne bağlı yükseköğretim kurumlarının Tokat İli ekonomisine olan katkısını belirlemeyi amaçlayan bu alışma, Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerini, personelini ve bölge işletmelerini kapsamaktadır. Veriler Mayıs 2012 de anket yoluyla sağlanmıştır. Verilerin yüzde analizleri ve aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır. Öğrencilerle yapılan anket sonucunda bir öğrencinin 2012 Mart ayı itibariyle aylık geliri 646,97 TL olarak bulunmuştur. Dolayısıyla, üniversitede öğrenim gören 20.659 öğrencinin toplam aylık gelirinin de 13.365.753 TL olduğu söylenebilir. Bu tutarın yaklaşık 11.821.493 TL'si il içinde ve 1.544.260 TL'si il dışında harcanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Üniversite, Ekonomik Etki, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.*

Abstract

This study which aims to determine the higher education institutions of Gaziosmanpaşa University's contribution to the economy of Tokat province covers Gaziosmanpaşa University students, staff and regional businesses. The data is provided through the questionnaire in May 2012. The arithmetic means and percent calculations of the results were interpreted. The responses of the students show that the monthly income of a student is 646.97 TL at the end of March 2012. Thus, it can be said that 20.659 university students' total monthly income is 13.365.753 TL. Approximately 11.821.493 TL of this amount is spent within the province and approximately 1.544.260 TL is spent outside the province.

Keywords: *University, Economic Effect, Gaziosmanpaşa University, Tokat.*

1. Giriş

Üniversitelerin temel fonksiyonları, bilimsel araştırma yapmak, sonuçlarını toplumla paylaşmak, kişisel gelişimi sağlamak, insanların entelektüel yaşamlarına katkıda bulunmak ve her şeyden önemlisi iş yaşamının ihtiyaç duyduğu niteliklere sahip insan kaynağını yetiştirmektir. Bunun yanı sıra üniversiteler özellikle sosyo-ekonomik açıdan gelişmesini sürdüren bölgelerde bölgenin kalkınmasına da katkıda bulunmaktadır ve bu katkı süreklilik arz etmektedir. Özellikle sanayileşememiş ve tarıma dayalı ekonomiye sahip bölgelerde üniversitelerin ekonomiyeye katkısı önemlidir.

Bu kurumlar; toplumda verimliliğin artması, işsizliğin azalması, bireysel gelirin artması, bunların sonucunda ülkenin ekonomik gelişiminin sağlanması ve pek çok sosyo-kültürel gelişimi de beraberinde getirdiğinden bireyler ve toplumlar için büyük önem taşımaktadır(Özek, 2010:102). Eğitimin iktisadi kalkınmada beşeri sermaye olgusunu yaratmasıyla üstlendiği fonksiyonlar, iktisat biliminde, özellikle kalkınma iktisadi açısından, artık tartışılmaz bir unsur olarak ele alınmaktadır. Üretimin oluşumunda eğitim kurumlarının arz yönüyle üstlendikleri fonksiyonlarının yanında, buldukları bölge ve il ekonomisinde yarattıkları taleple de ekonomik aktivitede canlanma ve buna bağlı olarak sürükleyici sektör olma işlevini yürütmektedir (ınar ve Emsen, 2001:102).

Üniversiteler, hem yerel ekonomi hem de ülke ekonomisi için önemli bir tetikleyici unsur özelliği taşımaktadır. Üniversite yerel ekonominin bir sosyal kurumu olup, bu kurum akademik ve idari personel, öğrenciler ve tüzel kişiliği ile bulunduğu şehrin ekonomisini etkilediği gibi, şehrin sosyal, kültürel, siyasal, bilimsel ve fiziki çevresiyle devamlı etkileşim halindedir (atalbaş, 2007: 93).Üniversitelerin kurulması ile doğrudan veya dolaylı olarak yaratılan istihdam ve bunun beraberinde getirdiği gerek kurumsal gerek çalışanların, öğrencilerin ve ziyaretçilerin yaptığı harcamalar kentlerin ekonomik yapısında büyük canlılık yaratmaktadır (Işık, 2008: 159).

Üniversitenin bir bölge için endüstriyel ya da altyapısal yatırımlarla eř derecede önemli kalkınma faktörü olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca, artan biçimde, yerel ekonomiye, istihdam yaratarak ve gelir kazandırarak katkıda bulunan, kentin bütünsel bir parçası, emek piyasasının niteliksel yapısını etkileyen bireyler ve girişimciler için cazibe merkezi işlevi gören, kamusal olanakların bölgesel ağı olarak düşünölmektedir. Üniversitenin ekonomik işlevi doğrudan ve dolaylı katkılar biçiminde şekillenmektedir. Üniversitenin yerel ekonomiye doğrudan katkıları, üniversitenin istihdam yaratması; dolaylı katkıları ise, üniversitenin, çalışanlarının ve öğrencilerin yerel ekonomiyeye oluşturan unsurlardan mal ve hizmet talebinde bulunmaları olarak sıralanabilir. Üniversitenin ekonomik işlevinin yanı sıra, sosyal gelişme hedeflerinden biri olan bölgeler arası farklılıkları da azaltacağı, bu hizmetin ülkenin az gelişmiş bölgelerinde gerçekleştirilmesi ile düşük gelirli grubun eğitim ve kültür düzeyinin yükseleceği görüşü de dillendirilmektedir (Arap, 2010: 11).

Üniversitelerin ekonomik etkilerine dair bir takım çalışmalar yapılmıştır. Bu alışmalardan Atik (1999)'in Erciyes Üniversitesi ile ilgili çalışmasında üniversitelerin buldukları bölgeye ekonomik etkileri, dolaylı, dolaysız ve uyarılmış katkılar olarak sınıflandırılmıştır. Çalışma sonucunda Erciyes Üniversitesi'nin 1997-1998 eğitim öğretim yılında üç kampüste

(Kayseri, Nevşehir, Yozgat) toplam 7.675 kişiye istihdam olanağı yarattığı ve bunun sonucunda ekonomiye direkt ve dolaylı etkiler toplamı olarak 13.706.000.000 TL katkı sağladığı ortaya çıkmıştır.

Ergün (2003)'ün yaptığı çalışmada, anket çalışması yapılarak Afyon Kocatepe Üniversitesi Bolvadin Meslek Yüksekokulu'nun Bolvadin'e ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri araştırılmıştır. Bolvadin Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ortalama 9 ay Bolvadin'de kaldıkları düşünülerek, Bolvadin'e ekonomik katkısının yıllık yaklaşık 3.291.075.000.000 TL olduğunu hesaplanmıştır. Ayrıca, 2003 yılı için personel giderleri kaleminden Bolvadin ekonomisine yıllık 500.000.000.000 TL katkısının olduğunu tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle meslek yüksekokulunun ilçe ekonomisine toplam katkısı yıllık tahmini 3.800.000.000.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Tarı, alışkan ve Bayraktar (2006)'ın yaptığı çalışmada 2004 Yılında Kocaeli Üniversitesi öğrencilerine uygulanan anketten elde edilen veriler kullanılarak cinsiyet faktörü ile öğrencilerin devam ettikleri programların tüketim davranışları üzerinde etkili olup olmadığı araştırılmıştır. Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin toplam tüketim fonksiyonları ile tüketim bütçeleri içinde yer alan 9 ayrı harcama grubu için Engel fonksiyonlarının tahmin edildiği çalışmada řu sonuçlara ulaşılmıştır: Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin tüketime başlama noktası, 43.322.000 TL'dir. Kız öğrencilerin marjinal tüketim eğilimi % 87,6 iken, erkek öğrencilerin marjinal tüketim eğilimi %84,5'dir. Bu sonuca göre erkek öğrencilerin marjinal tüketim eğilimleri kızlardan 3,1 puan daha düşüktür. Sosyal bilimler, fen ve sağlık bilimleri ile meslek yüksekokulu öğrencilerinin durumları incelendiğinde hem tüketime başlama noktası, hem de marjinal tüketim eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Barınma harcamaları tüm öğrenciler için zorunlu harcamalar arasında yer alırken, erkeklerde eğitim harcamaları zorunlu harcamalar arasında yer almıştır. Öğrencilerin tüketim bütçesi içinde en büyük payı, tüm öğrenciler için sırasıyla barınma ve beslenme harcamaları almaktadır. Bu iki harcama grubu toplam harcamaların yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Tüketim bütçesi içinde en büyük üçüncü grup haberleşme-ulaşım harcamalarıdır. Cinsiyet faktörünün, harcama gruplarının tüketim bütçesi içindeki payları üzerinde özellikle dört harcama grubunda ciddi bir farklılaşmaya neden olduğu görülmektedir. Bu dört harcama grubu; kültür-eğence, kişisel bakım, giyim ile tütün ve alkollü içki harcamalarıdır.

Dalgar, Tunç ve Kaya (2009), Burdur'un Bucak ilçesinde bulunan Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne bağlı yükseköğretim kurumlarının bölge ekonomisine katkısı bağlamında istihdam katkısı ve ekonomik katkı olmak üzere iki tür katkıdan söz etmişlerdir. Ayrıca söz konusu ekonomik katkı için bir çarpan katsayısı hesaplanmıştır. Çalışmanın sonucunda bir öğrencinin ayda ortalama 468,05 TL harcama yaptığı saptamasından hareketle, ilçede bulunan öğrencilerin toplamda aylık bazda 1.834.756 TL, yıllık bazda ise 14.678.048 TL'lik bir harcama gerçekleştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. İlaveten bahsedilen 3 yüksekokulun başta maaş, ücret, bakım onarım ve kırtasiye vb. gerçekleştirdiği 2.339.437 TL'lik harcamaları da bu tutara ilave ettiğimizde ortaya 2008-2009 öğretim yılı için toplam 17.017.485 TL'lik bir doğrudan girdi çıkmaktadır. Nihayetinde 17 milyon TL'lik bu doğrudan girdinin diğer bireylerin harcamalarında, dolayısıyla ilçedeki birçok sektörde meydana getirdiği çoğaltan

etkisi hesaplanmıştır. Keynes'in çoğaltan modeli kullanılarak yapılan hesaplama sonrasında Bucak ilçesindeki yükseköğretim kurumlarının toplam ekonomik katkısının yaklaşık 45.000.000 TL olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Görkemli (2009), Selçuk niversitesi'nin Konya İli ekonomisine etkilerini incelediği çalışmasında 1000 ğrenci üzerine anket uygulanmıştır. Bu alışmada Selçuk niversitesi'nin Konya ekonomisine etkileri irdelenmiş ve bu etkiler, direkt, dolaylı ve uyarılmış olmak üzere üç grupta incelenmiştir. Bunlardan her biri, sağladıkları gelir ve istihdam olanakları bakımından ayrıca değerlendirilmiştir. Araştırma sonucuna göre, Selçuk niversitesi, 2002-2003 ğretim yılında 4.205 kişiye direkt istihdam imknı sağlamış ve 41.069.000TL direkt gelir yaratmıştır. 2002-2003 akademik yılında, Selçuk niversitesi'nin bütçe harcamaları sayesinde Konya ekonomisine aktarılan dolaylı gelir tutarı 13.980.000 TL'dir. Bu tutar, kentte 559 kişiye dolaylı istihdam sağlamıştır. Selçuk niversitesi'nin 2003 yılında ğrenci harcamaları yoluyla sağladığı dolaylı gelir etkisi 182.964.387 TL'dir ve ğrenci harcamaları yoluyla sağlanan dolaylı istihdam rakamı 7.315 kişidir. Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2003 yılında Konya ekonomisine 24.065.310 TL dolaylı gelir ve 962 kişilik dolaylı istihdam sağlamıştır. Selçuk niversitesi'ni Yaşatma ve Geliştirme Vakfı 2003 yılında Konya ekonomisine 7.560.000 TL'lik dolaylı gelir yaratmıştır. Bu tutar, kentte 302 kişinin istihdamını sağlamıştır. Son olarak, Selçuk Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Dairesi'nin 2003 yılı dolaylı gelir rakamı 8.984.658 TL ve dolaylı istihdam rakamı ise 359 kişi olarak hesaplanmıştır. Direkt ve dolaylı gelir toplamalarının yarattığı uyarılmış katkılar 852.587.466 TL olarak tespit edilmiştir.

Çalışkan (2010), Uşak niversitesi ğrencilerinin yapmış oldukları harcamaların miktarı, bileşimi ve kent ekonomisine katkısını analiz etmiştir. Söz konusu çalışmada ayrıca, öğrencilerin cinsiyetinin harcamalarının miktarı ve bileşimi üzerindeki etkileri de araştırılmış, 462 ankete ait veriler kullanılmıştır. Uşak niversitesi'nde öğrenim gören bir öğrencinin aylık ortalama harcaması yaklaşık 560 TL olarak ortaya çıkmıştır. Kızların aylık ortalama harcaması yaklaşık 539 TL iken, erkeklerinki 593 TL'dir. Öğrenci harcamalarının Uşak ekonomisine toplam katkısı yıllık 50.000.000 TL'yi aşmaktadır. Öğrencilerin harcamalarının yarısından fazlasını barınma ve beslenme harcamaları oluşturmaktadır. Kız ve erkek öğrencilerin bütçeleri içinde harcama gruplarının payları arasındaki en önemli farklılık; sigara ve alkollü içkiler, kişisel bakım ile kültür ve eğlence kalemlerinde ortaya çıkmıştır. Diğer harcama gruplarının paylarında kız ve erkekler arasında çok belirgin farklılıklar görülmemiştir.

Özer, Akan ve almaşur (2010), Atatürk niversitesi ğrencilerinin gelir-harcama ilişkisini analiz ettikleri çalışmada, 900 öğrenciye anket uygulamışlar, harcama gruplarının gelir esnekliklerini Engel fonksiyonları yardımıyla bulmuşlardır. Gıda, giyim-ayakkabı ve barınma harcamaları öğrenciler için zorunlu harcamalar; ulaşım, haberleşme, kişisel bakım, eğitim-ğretim, eğlence, sosyo-kültürel, alkollü içecekler, sigara ve tütün mamulleri ve diğer harcamalar ise zorunlu harcamalar olmakla birlikte esneklikleri birim esnekliğe çok yakındır. şans oyunları harcaması ise öğrenciler için lüks mal harcaması olarak belirlenmiştir. Ankete katılan öğrencilerin ortalama gelirlerinin 511.335 TL, ortalama harcamalarının 475.943 TL, aylık ortalama

tasarruflarının ise 35.392 TL olduğu, Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören 34.026 öğrencinin yaklaşık olarak 16.194.436.518 TL harcamada buldukları belirlenmiştir. Çalışmada cinsiyet ve öğrenim şeklinin tüketim üzerindeki etkisi de incelenmiştir. Sonuç olarak, kız öğrencilerin otonom tüketimlerinin 74,707 TL ve marjinal tüketim eğilimlerinin 0,985 olduğu, erkek öğrencilerin otonom tüketimlerinin 143,510 TL ve marjinal tüketim eğilimlerinin ise 0,886 olduğu saptanmıştır.

Yılmaz ve Şeker (2011), betimsel yöntem kullandıkları çalışmalarında 2006 yılında Burdur'da kurulan Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Çorum'da kurulan Hitit Üniversitesi'nin ilgili illerin ekonomisine yapacağı muhtemel katkıları ortaya koymayı amaçlamışlardır. Harcamalar analiz edildiğinde bölge ekonomisine çarpan yaratacak zorunlu ve sosyal ihtiyaç harcamalarının yüksekliği, ancak eğitim-öğretim ve akademik hayat ile ilgili bir başka ifade ile kişi başına yapılan beşeri sermaye harcamalarının düşüklüğü gözlemlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda araştırma kapsamında bulunan bölgedeki üniversite öğrencilerinin ortalama aylık gelirinin 750 TL olduğu gözlenmiştir. Ortalama bir üniversite öğrencisinin yaptığı harcamaların dağılımına bakıldığında en yüksek payın %37 ile barınma ihtiyacına yönelik yapılan harcamalara ait olduğu görülmüştür.

Patır, Güven, Başar ve Yüksel (2012), Bingöl halkının üniversite algısını araştırdıkları çalışmada kolay örnekleme yöntemiyle 3.175 kişiye anket uygulamışlardır. Katılımcıların %81'inin üniversitenin Bingöl'deki istihdamı olumlu yönde etkilediği, %82'sinin üniversite öğrencilerinin şehre ekonomik katkısının olduğu, %55'inin şehir esnafına ekonomik katkısının olduğu görüşüne sahip oldukları belirlenmiştir. Bingöl Üniversitesi bünyesinde yapılan sosyal etkinliklerin etkilerini belirlemeye yönelik katılımcıların; %54'ünün "Üniversitenin açılmasıyla Bingöl'deki sosyal etkinliklerin arttığı", %47'sinin "Üniversite etkinliklerinin toplumu olumlu yönde etkilediği", %57'sinin "Üniversitenin, gençlerin sosyal yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağladığı" ve %60'ının gerçekleştirilen "Zaza Tarihi ve Kültürü Sempozyumlarının, Zaza Tarihi ve Kültürü'nün tanıtılmasına katkı sağladığı" ifadelerine pozitif yönde katıldıkları anlaşılmıştır. Bingöl Üniversitesi'nin genel olarak değerlendirilmesine yönelik katılımcıların %64'ünün "Üniversitenin toplum bilincini yukarı taşıdığı", %74'ünün "Üniversitede her fikrin karşılıklı saygı çerçevesinde tartışılabilir olduğu", %82'sinin "Bingöl için üniversitenin bir kazanım olduğu", %48'inin "diğer yeni üniversitelerle kıyaslandığında Bingöl Üniversitesi'nin gelişiminin daha iyi olduğu" şeklinde görüşlerine katıldıkları belirlenmiştir.

Bu çalışmanın amacı, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat ili ekonomisine katkısını belirlemektir. Çalışma temel olarak üç bölüme ayrılmıştır. İlk olarak üniversite öğrencilerinin Tokat ili ekonomisine katkısı ele alınmış, öğrencilerin barınma, cinsiyet, yaş durumları, GOÜ'yü tercih nedenleri, ailelerinin sosyo-ekonomik özellikleri, öğrenci başına ortalama aylık harcama tutarları tespit edilmiştir. İkinci bölümde üniversite yatırım ve istihdamının Tokat il ekonomisine katkısı ele alınmış, GOÜ Aralık 2012 yılı bütçe tertiplerinin ödenek durum listesi ve GOÜ personelinin kişi başına ortalama aylık harcama tutarları ile personelin tasarruflarını değerlendirme şekilleri tespit edilmiştir. Son olarak, üniversitenin Tokat ilinde faaliyet

gösteren işletmelere katkısıyla üniversite öğrenci ve personelinin işletmelerle olan ilişkileri çeşitli açılardan değerlendirilmiştir.

2. Materyal ve Yöntem

Araştırmada kullanılan veriler, öğrenci, personel ve işletmelerle yüz yüze yapılan anket sonucu elde edilmiştir. Ayrıca Gaziosmanpaşa Üniversitesi (GOÜ) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı kayıtlarından, işletmelerin ilgili oldukları meslek odaları kayıtlarından ve konu ile ilgili daha önce yapılmış çalışmalardan da yararlanılmıştır.

Araştırmada; sırasıyla, örnek kütle seçimi, verilerin toplanması ve verilerin analizi yapılmıştır. Öncelikle, GOÜ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı kayıtları incelenerek 2011-2012 eğitim-öğretim yılına ait toplam öğrenci sayısı belirlenmiş, örnek kütle seçiminde “büyüklüğe orantılı olasılıklı örnekleme” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verisi bir ya da birkaç kişi veya işletmenin incelenmesinden elde edilmemekte, dolayısıyla “örnek olay” yöntemine dayanmamaktadır. Bu çalışmada anket metoduyla genel sonuçlar çıkarma amacı güdülmüştür. Hazırlanan anket formları seçilen anketörler* tarafından deneklerle yüz yüze görüşme yöntemiyle cevaplandırılmıştır.

Veri analizinde SPSS istatistiki paket programından yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen verinin değerlendirilmesinde ve yorumlanmasında, basit aritmetik ortalamalar ve yüzde dağılımlar kullanılmıştır. Toplam 900 (300 GOÜ personeli, 400 GOÜ öğrencileri ve 200 bölge işletmeleri) anket yapılmış olup, Mart 2012 dönemini kapsamaktadır. Araştırmada kullanılan formlarda yer alan sorulara verilen cevapların değerlendirilmesi ankette yer alan gruplar (öğrenci, personel ve işletmeler) açısından ayrı ayrı ele alınmıştır.

GOÜ 2011-2012 öğretim yılına ait öğrenci sayıları Tablo1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: 2011-2012 Öğretim Yılı Öğrenci Sayıları

	Kız	Erkek	Toplam
Normal öğretim (*)	6623	8076	14699
İkinci öğretim	2630	3330	5960
Toplam	9253	11406	20659
Lisansüstü (doktora/ yüksek lisans) öğrenci sayısı			1297
Lisans (fakülte/ yüksekokul) öğrenci sayısı			10739
Ön lisans (meslek yüksekokulları) öğrenci sayısı			8623
Toplam			20659
İl merkezindeki öğrenci sayısı	7055	7341	14396
İlçe merkezlerindeki öğrenci sayısı	2198	4065	6263
Toplam	9253	11406	20659

*Yüksek lisans ve doktora öğrenci sayıları dâhildir.

Tablo 1 incelendiğinde, Gaziosmanpaşa Üniversitesi’nde 2012-2013 öğretim döneminde toplam 20.659 öğrenci öğrenim görmekte olup, bunun 8.623’ü ön

*Yazarlar, anketlerin düzenlenmesinde yardımcı olan Nagehan Özkök, Merve Özdemir ve Cem Ayten’e teşekkür eder.

lisans, 10.739'u lisans ve 1.297'si lisansüstü öğrencilerden oluşmaktadır. Bu sayı 2012-2013 öğretim döneminde yeni fakültelerin açılmasıyla birlikte toplam 23.000 öğrenciyi ulaşmıştır (GOÜ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, 2013).

3. Araştırma Bulguları ve Değerlendirilmesi

3.1. Üniversite Öğrencilerinin Tokat İl Ekonomisine Katkısı

GOÜ'de öğrenim gören öğrencilerin öğrenim süresi boyunca barınma, cinsiyet, yaş durumları ile GOÜ'yü tercih etme sebepleri Tablo 2'de görülmektedir. Öğrencilerin yaklaşık %33'ünün kiralamak suretiyle evde kalmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Buna karşılık öğrencilerin yaklaşık %20'si Kredi Yurtlar Kurumu'na (KYK) bağlı bir devlet yurdunda, %17'si ailesinin yanında, %24,8'i herhangi bir özel yurttan, %4,5'i akraba yanında, %0,8'i öğretimevinde kalmaktadır. Öğrencilerin %51'i erkek, %49'u bayandır. Öğrencilerin %36,8'i 20-22 yaş grubunda yer almaktadır.

Tablo 2: Öğrencilerin Barınma, Cinsiyet, Yaş Durumları ve GOÜ'yü Tercih Nedenleri

Tokat'ta İkamet Yeri	Frekans	Yüzde
Kiralık ev	132	33,0
Aile yanı	68	17,0
Akraba yanı	18	4,5
Kredi Yurtlar Kurumu	80	20,0
Özel yurt	99	24,8
Öğretimevini	3	0,8
Toplam	400	100,0
Cinsiyet Durumu		
Bayan	196	49,0
Erkek	204	51,0
Toplam	400	100,0
Yaş Durumu		
18-20 Yaş	103	25,8
20-22 Yaş	147	36,8
22-24 Yaş	107	26,8
24 ve Üzeri Yaş	43	10,8
Toplam	400	100,0
GOÜ Tercih Nedeni		
Yakınlık	135	33,8
Fiziki olanaklar	14	3,5
Tavsiye	49	12,3
Başarı Seviyesi	75	18,8
Öğrencinin Başarı Puanı	112	28,0
Diğer	15	3,8
Toplam	400	100,0
Öğrencinin Aylık Geliri (TL)		
0-150	21	5,3
150-300	47	11,8
300-450	70	17,5
450 ve üzeri	262	65,5
Toplam	400	100,0

Tokat ilinin, öğrencilerin %33,8'ininyaşadığı ile yakın olması, tercih sebeplerinin başında gelmektedir. Öğrencilerin %28'i başarı puanlarının düşük olması nedeniyle GOÜ'yü tercih ettiklerini ifade etmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %65,5'i 450 TL ve üzeri, %5,3'ü ise 0-150 TL arası gelire sahiptir.

Gaziosmanpaşa Üniversite'sinde öğrenim gören ğrenci ailelerinin sosyo-ekonomik özellikleri incelenmiş ve Tablo3'de verilmiştir. Tablo3 incelendiğinde, ankete katılan öğrencilerin ailelerinin %40,3'ü şehir merkezinde yaşamakta ve en büyük oranı göstermektedir. %31,8'i ise ilçede yaşamaktadır. Babanın eğitim durumuna bakıldığında %43,3 ile en fazla lise mezunu, %34,3 ile ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Annenin eğitim durumuna bakıldığında ise %41,8 ile en fazla ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Ankete katılan öğrencilerin babalarının %28'inin serbest meslek sahibi, %19,3'ünün memur, %18,3'ünün ise işçi olduğu görülmektedir. Anket yapılan öğrencilerin %88,8'inin annesi çalışmamakta, %11,2'si ise çalışmaktadır.

Tablo 3: Ailenin Sosyo-ekonomik Özellikleri

Ailenin İkamet Ettiği Yer	Frekans	Yüzde
Köy	37	9,3
Kasaba	22	5,5
İlçe	127	31,8
Şehir Merkezi	161	40,3
Büyük Şehir	53	13,3
Toplam	400	100,0
Babanın Eğitim Durumu		
Okuryazar değil	1	0,3
Okuryazar	4	1,0
İlkokul	137	34,3
Ortaokul	37	9,3
Lise	173	43,3
Üniversite	44	11,0
Master ve üstü	4	1,0
Toplam	400	100,0
Annenin eğitim durumu		
Okuryazar değil	35	8,8
Okuryazar	46	11,5
İlkokul	167	41,8
Ortaokul	40	10,0
Lise	100	25,0
Üniversite	12	3,0
Toplam	400	100,0
Babanın Mesleği		
Memur	77	19,3
İşçi	73	18,3
Serbest meslek	112	28,0
Çiftçi	41	10,3
Emekli	61	15,3
Esnaf	36	9,0
Toplam	400	100,0

Öğrencilerin harcama türleri on iki başlık altında tespit edilmiş, buna göre yapmış oldukları kişi başına ortalama aylık harcamaları belirlenmiştir. Öğrencilerin harcamalarının bir kısmını Tokat ili içinde, bir kısmını da il dışında yaptıkları tespit edilmiştir. Öğrenci başına ortalama aylık harcama tutarı ve oransal dağılımları Tablo4'te gösterilmiştir. Katılımcıların verdikleri cevaplardan hareketle, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin, aylık ortalama gelirlerinin 646,97 TL olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla 20.659 öğrencinin öğrenim gördüğü dikkate alınırsa, bu öğrencilerin aylık toplam gelirinin (20.659 x 646,97) 13.365.753,23 TL olduğu söylenebilir.³

Tablo 4: Öğrenci Başına Ortalama Aylık Harcama Tutarı (TL)

Harcama Çeşitleri	Aylık Harcama Tutarı (TL)					
	İl İçi		İl Dışı		Toplam	
	TL	Yüzde	TL	Yüzde	TL	Yüzde
Gıda	105,19	18,38	0	0	105,19	16,26
Barınma	135,73	23,72	0	0	135,73	20,98
Giyim	80	13,98	44,43	59,44	124,43	19,23
Ş.İçi Ulaşım	47,9	8,37	0	0	47,9	7,4
Ş. Arası Ulaşım	28,23	4,93	0	0	28,23	4,36
Isınma	36,54	6,39	0	0	36,54	5,65
Kültürel Faaliyetler	26,6	4,65	8,74	11,69	35,34	5,46
Eğlence	43,91	7,67	21,58	28,87	65,49	10,12
Tekel Ürünleri	39,94	6,98	0	0	39,94	6,17
İletişim	20,34	3,55	0	0	20,34	3,14
Diğer	4,5	0,79	0	0	4,5	0,7
Toplam	568,88	99,42	74,75	100	643,63	99,47
Tasarruf	3,34	0,58	0	0	3,34	0,52
Toplam	572,22	100	74,75	100	646,97	100

Benzer bir çalışma Gözener ve Sayılı (2012) tarafından yapılmış, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ne bağlı Turhal'daki yüksekokulların ilçe ekonomisine olan katkısını belirlemek için 2011 yılı Mart ayına ait 320 anketin sonuçları kullanılmıştır. Bu çalışmada her bir öğrencinin ilçedeki aylık harcama tutarının ortalama 318,06 TL ve öğrencilerin ilçe ekonomisine yıllık 4.683.115,44 TL katkıları olduğu, yüksekokullar aracılığıyla ilçede kişi başına yıllık gelir artışının 89,37 TL olduğu hesaplanmıştır. Araştırmada öğrencilerin tümü itibariyle en önemli harcama kaleminin %26,39 ile barınma olduğu, bunu sırasıyla gıda, ulaşım, giyim, ısınma, kötü alışkanlıklar, iletişim, sosyal aktivite, diğer ev ihtiyaçları, eğitim ve sağlık giderlerinin takip ettiği tespit edilmiştir. İlçedeki tüm öğrencilerin ilçe ekonomisine aylık 520.346,160 TL katkısı olduğu, öğrencilerin ortalama 9 ay ilçede öğrenim gördükleri düşünüldüğünde 9 ay boyunca 4.683.115,440 TL olarak hesaplanmıştır. İlçedeki tahakkuk servislerinden alınan 2010-2011 eğitim öğretim dönemi verilerine göre personel harcamaları toplamı 1.035.711,04 TL olup, ilçedeki yüksekokulların personel

³ T.C. Merkez Bankasının verilerine göre, 31 Mayıs 2012 tarihi itibariyle ortalama ABD Doları Kuru 1,84 TL'dir. GOÜ öğrencilerinin aylık gelirleri toplamı ABD Doları cinsinden 7.263.996,32 \$ olacaktır.

ve ğrencilerinin ilçe ekonomisine yıllık toplam katkısı ise 5.718.826,48 TL olarak tespit edilmiştir.

Ertaş, Yayar, Erol ve Güleç'in 1999 yılında GO için yaptıkları çalışmada toplam 6.238 öğrencinin il içinde toplam aylık 283.156.000 TL harcama yaptığı ortaya konmuştur. Bir ğrencinin 1998 Kasım ayı itibariyle ortalama aylık geliri 47.231.687 TL olarak bulunmuştur. Üniversitede ğrenim gören 6.086 öğrencinin toplam aylık gelirinin 287.452.042.084 TL olduğu, bu tutarın yaklaşık 283.156.000.000 TL'sinin il içinde, 4.296.000.000 TL'sinin il dışında harcadığı ortaya çıkmıştır. 1998 Kasım ayı Merkez Bankası ortalama dolar kuru 302.360 TL temel alındığında bu tutar 950.695 \$ olarak hesaplanmıştır. Ayrıca yapılan araştırmada öğrencilerin harcamalarını en çok %30,31 ile gıda ihtiyaına yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 4'de grldğu gibi, ğrenci başına ortalama 646,97 TL olan aylık gelirin harcama çeşidine göre %20,98'ibarınmaya ayrılmaktadır. Daha sonra, sırası ile %16,26gıda %19,23giyim, %10,12eğlence,%7,40 Şehir içi ulaşım, %6,17 tekel ürünleri, %5,65 ısınma, %5,46 kültürel faaliyet, %4,36 Şehirlerarası ulaşım,%3,14 iletişim yer almaktadır. Ayrıca, ğrencilerin aylık ortalama gelirlerinin %0,52'sini tasarruf ettikleribelirlenmiştir. Düşük gelir düzeyinde marjinaltketim eğiliminin yüksek, marjinal tasarruf eğiliminin düşük olduğu prensibi doğrulanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre 20.659 ğrenci tasarruflar çıkarıldıktan sonra aylık toplam 13.296.752,17 TL harcama yapmakta olup, bututarın 11.752.491,92 TL'si il içinde harcanmaktadır. Öğrencilerin %17'sinin ailesinin yanında yaşadığı ve diğer öğrencilerin bir yıl içerisinde eğitim-ğretim süresi itibariyle 9 ay Tokat ilinde kaldığı, diğer aylarda memleketleri olan diğer illerde buldukları düşünülürse,17.146,97 ğrenci tasarrufları hariç tutulursa il içerisinde ayda 9.754.568,29 TL, yılda toplam 87.791.114,64 TL harcama yapmaktadır.⁴17.147 öğrencinin yılın 3 ayında kendi memleketlerinde, geriye kalan 3.512 öğrencinin ise yıl boyu Tokat ilinde bulunacağı varsayılmıştır.

Ankete cevap veren 400 öğrenciden %21'i Tokat ili dışında harcama yaptıklarını belirtmiştir.Bu harcamalar giyim, kültürel faaliyet ve eğlence harcama çeşidinde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin Tokat ili dışında yaptığı harcamaları ilk olarak kendi memleketinden yaptığı söylenebilir. Daha sonra, tercih sıralamasına göre Samsun ili ikinci, Ankara ili nc sırada yer almaktadır. Tokat ili dışında harcama yapan öğrenciler, ilk sebep olarak, tercih ettikleri ildeki çeşit fazlalığını göstermişlerdir. İkincisebep olarak fiyat dşklğu ve nc olarak da yine tercih ettikleri ildeki kalite ykseklığini göstermişlerdir.Tokat ilinde faaliyet gösteren işletmelerin bu hususu göz önünde bulduklarının bölge ekonomisi açısından olumlu olabileceği dşnlmektedir.

GO'nde öğrenim gören ğrencilerin Tokat ilinde olmasını istediği mal ve hizmetler açık uçlu soru yöntemiyle belirlenmiştir. Bunlar, sırasıyla kitap, dergi, müzik, cd vb. hepsinin bir arada bulunduğu kitabevi, Taşlıçiftlik kampüsünde daha fazla bankamatik, belediye otobüsü, yüksek kaliteli lokanta

⁴ İl Dışından Gelen ğrenci Sayısı x ğrenci Başına İl İçinde Yapılan Harcama Tutarı x 9 ay = 147.146,97 x 568,88 x 9 =87.791.114,64 TL.

hizmeti, kampüs alanında kafeterya, Tokat ilinde bar ve gece kulübü gibi hizmetlerdir.

Ankete katılan öğrencilerin %22'si üniversiteye yeni girecek öğrencilere Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ni tavsiye ederken, %53'ü tavsiye etmemektedir. Öğrencilerin %25'i ise kararsız kalmaktadır.

3.2.Üniversite Yatırım ve İstihdamının Tokat İl Ekonomisine Katkısı

Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat ekonomisine katkısını belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada, Mayıs 2012 Yılı itibariye Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde toplam 1.780 (akademik 923 ve idari 857) personel istihdam edilmektedir. Bu sayı yeni fakülte ve bölümlerin açılmasıyla her geçen daha da artmaktadır. Üniversitede istihdam edilen personel harcamaları hariç 2012 yılı içerisinde gerçekleştirilen diğer harcamaların dağılımı aşağıdaki Tablo⁵'de verilmiştir. Tablo incelendiğinde, bir yıl içerisinde gerçekleştirilen toplam harcamaların (personel harcamaları hariç) yaklaşık 87.792.832 TL olduğu ve bu değere anket sonucu elde edilen personelin il içerisinde yaptığı tasarruf ve harcamalarda eklendiğinde⁵(52.105.197,48 TL) (Tablo 6)bu rakam yaklaşık olarak 139.898.029 TL olmaktadır. Bu tutarın Tokat ili ekonomisi açısından ne kadar önemli olduğu kuşku götürmez bir gerçektir.

Tablo 5: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Aralık 2012 Yılı Bütçe Tertiplerin Ödenek Durum Listesi (Personel Giderleri Hariç)

Tertip	Harcama Tutarı
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	10.320.483,97
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.478.452,98
Cari Transferler	1.862.977,00
Sermaye Giderleri	20.222.678,12
Döner Sermaye Ödemeleri	40.908.239,83
Genel Toplam	87.792.831,81

Kaynak: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Kayıtları, 2013, Tokat.

Personel ile yapılan anket çalışması neticesinde temelde 13 değişik harcama çeşidi tespit edilmiştir. Buna göre, akademik ve idari personelin yapmış oldukları aylık harcamalar kişi başına olarak aşağıdaki gibi belirlenmiştir. Akademik ve idari personelin yapmış olduğu harcamaların bir kısmını Tokat ili içinde bir kısmı da Tokat ili dışında yaptıkları belirlenmiştir.

GOÜ personelinin kişi başına aylık harcama tutarları Tablo 6'da gösterilmiştir. Akademik personelin kişi başına ortalama aylık harcaması içerisinde, gıda harcama türünün ilk sırayı aldığı (%18,47) belirlenmiştir. Daha sonra sırasıyla eğitim (11,56),giyim (%11,50), barınma (%10,78), şehirlerarası ulaşım (%9,31) ve ısınma (%7,55) ile ilgili harcamalar yer almaktadır.

⁵İl İçi Aylık Personel Harcama ve Tasarruf Tutarı x Personel Sayısı x 12 ay =2.427,11 x 1.789 x 12 ay =52.105.197,48 TL.

Tablo 6: GOÜ Personelinin Kişi Başına Ortalama Aylık Harcama Tutarları (TL)

Harcama eşitleri	Aylık Harcama Tutarı (TL)					
	İl İçi		İl Dışı		Toplamı	
	Tutar	Yüzde	Tutar	Yüzde	Tutar	Yüzde
Gıda	434,53	17,90	44,33	12,92	478,86	17,29
Sağlık	67,43	2,78	17,00	4,96	84,43	3,05
Barınma	218,63	9,01	61,00	17,78	279,63	10,09
Giyim	224,67	9,26	73,50	21,43	298,17	10,76
ř.İçi Ulaşım	229,33	9,45	11,97	3,49	241,30	8,71
ř.Arası Ulaşım	76,53	3,15	45,07	13,14	121,60	4,39
Isınma	195,52	8,06	0,25	0,07	195,77	7,07
Kültürel Faaliyetler	65,93	2,72	4,67	1,36	70,60	2,55
Eğlence	60,80	2,51	21,60	6,30	82,40	2,97
Eğitim	259,50	10,69	40,33	11,76	299,83	10,82
Dayanıklı Tük. Malla	88,00	3,63	1,33	0,39	89,33	3,22
Tekel Ürünleri	63,87	2,63	4,83	1,41	68,70	2,48
Diğer	168,50	6,94	8,67	2,53	177,17	6,40
Toplam	2153,24	88,72	334,55	97,52	2487,79	89,81
Tasarruf	273,87	11,28	8,50	2,48	282,37	10,19
Toplam	2427,11	100,00	343,05	100,00	2770,16	100,00

Tablo6 incelendiğinde; Tokat ili içerisinde personel tarafından bir ayda 2.153,24 TL harcadığı görülmektedir. Bu değerin, Tokat ekonomisi açısından önemli olduğu söylenebilir. Ayrıca söz konusu personelin gelirinin 334,55 TL'sini de Tokat ili dışında yaptığı belirlenmiştir. İl dışında yapılan harcamaların öncelikle giyim harcamalarından, daha sonra sırasıyla barınma, şehirlerarası ulaşım, gıda, eğitim, eğlence ve sağlık harcamalarından oluştuğu belirlenmiştir. Bu durumun Tokat ekonomisi açısından bir kayıp olduğu düşünülebilir. Bu tutardaki harcamanın, Tokat ili içerisinde kalması, müteşebbislerin yapacağı yeni yatırımlarla sağlanabilir.

Bu personele söz konusu harcama ve tasarrufları hangi il veya illerde ne maksatla yaptıkları sorulduğunda ise personel Tokat ili dışında yaptığı harcamaları ilk olarak kendi memleketinde yaptığını ifade etmiştir. Daha sonra, tercih sıralamasına göre Ankara ikinci ve Kayseri ili de üçüncü sırada yer almaktadır. Tokat ili dışında harcama yapan personel, ilk sebep olarak fiyat düşüklüğünü göstermiştir. Daha sonra ikinci sebep olarak tercih ettiği ildeki kalite yüksekliğini ve üçüncü olarak da tercih ettiği ildeki çeşit fazlalığını göstermiştir.

Harcamalar kadar tasarruflar da il ekonomisine katkı sağlayan bir değişkendir. Yapılan alışma sonucunda personelin tasarruf yaptığı da belirlenmiştir. Bundan hareketle, personele tasarrufu hangi yatırım araçlarında değerlendirdiği sorulduğunda ilk sırada otomobil, ikinci sırada döviz-altın ve sonra gayrimenkulün geldiği tespit edilmiştir.

Tablo 7: Personelin Tasarrufunu Değerlendirme Şekilleri

Tercih Sırası	Tasarruf Aracı
1	Otomobil
2	Döviz-altın
3	Gayrimenkul

Gaziosmanpaşa Üniversitesi personelinin Tokat ilinde olmasını istediği mal ve hizmetler açık uçlu soru yöntemiyle belirlenmiştir. Bunlar; lokanta hizmetleri, Taşlıçiftlik kampüsünde bankamatik, kampüs alanında kafeterya, kültür merkezi, yabancı dilde kitap ve dergi, kültürel etkinlikler, çocuk parkları ve özel sağlık hizmetleridir.

3.3.Üniversitenin Tokat İlinde Faaliyet Gösteren İşletmelere Katkısı

Araştırmada yer alan üçüncü ve son grup Tokat ilinde bulunan ve üniversite ile doğrudan ve dolaylı olarak ilişkisi bulunan işletmeleri kapsamaktadır. Öğrenci ve personelin cevapları doğrultusunda işletmeler 10 değişik faaliyet alanına göre gruplandırılmıştır. Söz konusu işletmelerin faaliyet alanları; iletişim, ulaşım, giyim, gıda, sağlık, kırtasiye, spor, kuaförlük ve kafe işletmeciliğidir.

Üniversite ile doğrudan ve dolaylı ilişkisi olan işletmelerin sayıları, ilgili meslek odalarından alınarak ana kütle oluşturulmuştur. Buna göre belirlenen bu faaliyet alanları öğrenci ve personelle yapılan anket çalışması neticesinde belirlenen harcama eşitleri esas alınarak araştırmacılar tarafından gruplandırılmıştır. Daha sonra gruplardaki işletme sayılarının ağırlıklarına göre örnek kütle oluşturulmuştur.

Gıda ve giyim harcama çeşitine göre belirlenen faaliyet alanları, günlük tüketim malları satışı (bakkal, manav vb.) şarküteri, büyük süpermarketler, lokanta, toptancı, hazır giyim ve bay-bayan ayakkabı satışı yapan işletmelerdir. Anket yapılan sektörlerdeki işletmelerin %82'si şahıs işletmesi, %10'u kolektif şirket ve %8'i limitet şirkettir. Üniversite öğrenci ve personelinin Tokat'ta faaliyet gösteren işletmelerle olan ilişkilerinin çeşitli açılardan değerlendirilmesi yapılmış ve sonuçlar Tablo8'de verilmiştir.

Tablo 8: Üniversite Öğrenci ve Personelinin İşletmelerle Olan İlişkilerinin Çeşitli Açılardan Değerlendirilmesi

	Frekans	Yüzde
Öğrenci ve Personelin Satışlara Katkısı		
Çok az	26	13,0
Az	48	24,0
Orta	68	34,0
Fazla	38	19,0
Çok fazla	20	10,0
Toplam	200	100,0
Öğrenci ve Personelin Alışverişte Őikâyetleri		
Fiyat yüksekliği	49	24,5
Çeşit azlığı	13	6,5
İstenilen markalı ürünün yokluğu	10	5,0
Sorun yok	127	63,5
Diğer	1	0,5
Toplam	200	100,0
Öğrenci ve Personelin Ödeme Şekilleri		
Nakit	113	56,5
Taksit	11	5,5
Kredi kartı vb.	38	19,0
Hepsi	38	19,0
Toplam	200	100,0
İşletmelerin Üniversiteden Beklentileri		
Yeni bölümler açılması	32	30,0
Tokat ekonomisinin geliştirilmesi	59	54,0
Yeni iş imkânlarının oluşturulması	9	8,0
Diğer	9	8,0
Toplam	100	100,0

Tablo8’de görüldüğü gibi, işletmeler üniversite öğrenci ve personelinin satışlarına katkısının olduğunu kabul etmektedirler. Araştırmaya katılan işletmelerin %63’ü üniversite personel ve öğrencisinin satışlarına orta ve daha yüksek düzeyde katkısı olduğu görüşünü benimsedikleri tespit edilmiştir.

Ankete cevap veren söz konusu işletmeler, üniversite öğrenci ve personelinin talep ettiği mal ve hizmetleri karşılamada ortaya çıkan sorunlardan ilk sırayı fiyat yüksekliği (%24,5) ve ikinci sırayı ise çeşit azlığının (%6,5)aldığı görülmektedir. Ayrıca işletmelerin yaklaşık %64’ünün de herhangi bir sorunla karşılaşmadığı görülmektedir.

İşletmelerden alışverişte bulunan üniversite öğrenci ve personelinin genel olarak nakit ödeme Őeklini (%56,5) benimsedikleri görülmektedir. Kredi kartı ile ödeme yapan bireylerin oranı da %19 olarak belirlenmiştir.

Tokat’ta faaliyet gösteren işletmelerin üniversiteden beklentileri içerisinde ilk sırayı Tokat ekonomisinin geliştirilmesi için çaba göstermesi (%54,0) alırken, ikinci sırayı yeni bölümlerin açılması (%30,0) ve üçüncü sırayı ise yeni iş imkânlarının oluşturulması (%8,0) almaktadır.

4. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Üniversitelerin sağladığı faydalar bireysel, sosyal ve ekonomik olarak üç ana grupta toplanmaktadır. Bu faydalar tek yönlü olmayıp karşılıklıdır. Üniversiteler bireye, topluma, şehre katkılar yarattığı gibi bireyler, toplum ve şehir de üniversitelerin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Üniversiteler, eğitim sağlayan yerler olarak önem taşıyalar da ekonomiye doğrudan ve dolaylı yollardan önemli katkılar sağlayan, kentsel alanların oluşumunda rol oynayan, devlet ve sanayi ile yapılan işbirlikleri sonucunda ticaret, sanat, sağlık ve bilim alanlarında büyük gelişmelere katkıları olan kurumlardır.

GOÜ, 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı kanun ile Tokat ilinde kurulmuştur. Kurulduğu yörede gelişimini büyük bir hızla sürdüren üniversite, bu noktadan hareketle, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat iline katkısının ekonomik boyutu araştırılmıştır. Bu sebeple, üniversitede istihdam edilen akademik ve idari personel ile eğitim gören öğrenciler dikkate alınmıştır. İlde faaliyet gösteren işletmelerin farklı açıdan üniversite personeli ve öğrencisi ile olan ilişkileri de değerlendirilmiştir.

Üniversite personeline yapılan toplam net ödemeler ile mal, hizmet, sermaye ve transferharcamaları doğrudan etkiler, GOÜ öğrencilerinin harcamaları ise dolaylı etkiler olarak tanımlanabilir (Sürmeli, 2008:77).

Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat ekonomisine bir yıllık katkısı yaklaşık aşağıdaki gibi hesaplanabilir:

Yaklaşık Toplam Etki= (Toplam Öğrenci Etkisi) + (Toplam Personel Etkisi +Toplam Yatırım Etkisi)

Toplam Öğrenci Etkisi= (İl Dışından Gelen Öğrenci Sayısı x İl İçinde Aylık Ortalama Öğrenci Harcamaları x (Ortalama Yıllık Öğrenim Süresi) + İlde Sürekli Yaşayan Öğrenci Sayısı x İl İçinde Aylık Ortalama Öğrenci Harcamaları x (Ortalama Yıllık Öğrenim Süresi))

Toplam Öğrenci Etkisi= (17.147 x 572,22 x (9 ay) + 3.512 x 572,22 x (12 ay))

Toplam Öğrenci Etkisi=112.422.346,70 TL

Toplam Personel ve Yatırım Etkisi=(İl İçi Aylık Personel Harcama ve Tasarruf Tutarı x Personel Sayısı x 12 ay) +(2012 Yılı Personel Hariç Bütçe Ödenek Tutarı)

Toplam Personel ve Yatırım Etkisi=(2.427,11 x 1.789 x 12 ay) + (109.353.861,46)

Toplam Personel ve Yatırım Etkisi = (52.105.197,48) + (87.792.831,81)

Toplam Personel ve Yatırım Etkisi = 139.898.029,30 TL

Yaklaşık Toplam Etki= 112.422.346,70 + 139.898.029,30

Yaklaşık Toplam Etki=252.320.376TL

Bütün bu hesaplamalar sonucunda, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat ili ekonomisine önemli ölçüde katkı sağladığı bir gerçektir. İldeki sivil toplum kuruluşları, özel sektör sanayi kuruluşları ve diğer kamu kuruluşlarının birlikte hareket etmesi ve var olan sorunların en kısa sürede çözülmesiyle; sağlanan ekonomik, sosyal ve kültürel katkıların daha da artırılabilceği mümkün olabilecektir.

Kaynakça

- Akçakanat, T., arıkcı, İ. ve Dulupçu, M.A. (2010), niversite ğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003–2009 Yılları Örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:22,165-178.
- Arap, S. K.(2010), Türkiye Yeni niversitelere Kavuşurken: Türkiye’de Yeni niversiteler ve Kuruluş Gereğçeleri, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı:1, 1-29.
- Atık, H. (1999), niversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi Üzerine Bir Uygulama, *Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F.Dergisi*, Sayı:15, 99-109.
- Aydın, İ.(2002), niversitenin Ekonomik Faaliyetlere Etkisi, *Marmara Coğrafya Dergisi*, Sayı: 5, İstanbul, 187-199.
- Çalışkan, ř. (2010), niversite ğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniversitesi Örneği), *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Kış, 9(31), 169-179. <http://www.esosder.org/dergi/31169-179.pdf>, (Erişim Tarihi: 24.03.2013).
- Çatalbaş, N.(2007), niversite-Yerel Ekonomi İlişkisinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Model Olabilir mi?.,*Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ.B.F. Dergisi*, Yerel Ekonomiler Özel Sayısı, Mayıs.
- ınar, R. ve Emsen, Ö. S.(2001), Eğitim ve İktisadi Gelişme: Atatürk Üniversitesi’nin Erzurum İl Ekonomisi ve Sosyal Yapısı Üzerindeki Etkileri, *Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, Cilt:15, Sayı:1-2, Mart, 91-104.
- Dalgar, H., Tunç, H. ve Kaya, M.(2009), Bölgesel Kalkınmada Yükseköğretim Kurumlarının Rolü ve Bucak Örneği, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:1, Sayı:1, 39-50.
- Ergün, E.(2003), A.K.Ü. Bolvadin Meslek Yüksekokulu’nun Bolvadin’in Sosyo-Kültürel Yapısına ve Ekonomisine Katkıları, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, Cilt: V, Sayı:1, 63-78.
- Ertaş, F. C., Yayar, R., Erol, Y. ve Güleç, İ. (1999), Gaziosmanpaşa Üniversitesi’nin Tokat İl Ekonomisine Etkisi Üzerine Bir Araştırma,*Gaziosmanpaşa Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Yayınları*, No:1 Araştırma Serisi No: 1, 1-53.
- Gaziosmanpaşa Üniversitesi (2013), Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve ğrenci İşleri Daire Başkanlığı Kayıtları, Tokat.

- Görkemli, H. N.(2009), Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:22, 169-186.
- Gözener, B. ve Sayılı, M. (2012), Tokat İli Turhal İlçesinde Yükseköğretimin Genel Olarak Değerlendirilmesi, *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Cilt:7, Sayı:2, 169-185.
- Işık, ř.(2008), Türkiye'de Üniversitelerin Kentleşme Üzerine Etkileri, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:10, Sayı:3, 159-181.
- Kaşlı, M. ve Serel, A.(2008), Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, Cilt:15, Sayı:2, 99-113.
- Özek, H. Z.(2010), erkezköy'de Üniversite, Kent ve Sanayi Etkileşimi, *Tekirdağ İli Değerleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 18-21 Ekim 2010, Çerkezköy, Tekirdağ*, s. 100-115.
- Özer, H., Akan, Y. ve almaşur, G. (2010), Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi, *Cumhuriyet Üniversitesi İ.İ.B.F.Dergisi*, Cilt:11, Sayı:1, 231-249.
- Öztürk, S., Torun, İ. ve Özkök, Y.(2011), Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:8, Sayı:11, 145-158.
- Patır, S., Güven, M., Başar, E. E. ve Yüksel, S.(2012), Bingöl Halkının Üniversitesi Algısının Araştırılması, <http://www.bingol.edu.tr/dokumanlar/Bing%C3%B6l%20Halk%C4%B1n%C4%B1n%20%C3%9Cniversite%20Alg%C4%B1lamas%C4%B1.pdf>, (Erişim Tarihi: 23.03.2013).
- Sürmeli, F. (Ed.). (2008). *Anadolu Üniversitesinin Eskişehir'e Etkileri ve şehrin Üniversiteyi Algılayışı*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, Ekim.
- Tarı, R., alışkan, ř. ve Bayraktar, Y. (2006), Kocaeli Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir ve Tüketim İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir İnceleme, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:11, Sayı: 1,168-179.
- Yılmaz, S. ve şeker, M.(2011), Üniversitelerin Buldukları Bölgelere Sosyo-Ekonomik Etkileri, *Uluslar Arası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar, 27-29 Mayıs 2011*, 3. Cilt, Bölüm XV, s. 2285-2291.